EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 2.10.2025
COM(2025) 583 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

om genomförandet, resultaten och den övergripande bedömningen av Europaåret för kompetens

{SWD(2025) 283 final}

1. Inledning

Europaåret för kompetens (*kompetensåret*) tillkännagavs av Europeiska kommissionens ordförande i hennes tal om tillståndet i unionen 2022 som ett svar på den stora bristen på arbetskraft och kompetens i Europa: ”Bristen på personal är en utmaning för Europas företag. Vi måste investera mycket mer i utbildning och fortbildning. **Därför föreslår jag att 2023 ska bli Europaåret för kompetens.**”

Nästan tre fjärdedelar (74 %) av små och medelstora företag lider brist på kvalificerad arbetskraft([1]) och kommissionen har identifierat 42 yrken i olika sektorer av ekonomin där det finns en sådan brist([2]). Det beräknas att 90 % av arbetstillfällena kommer att kräva digital kompetens([3]). Över en tredjedel av arbetskraften saknar dock den digitala kompetens som krävs för de flesta arbeten. Samtidigt som dessa brister finns ökar utbildningsklyftan, eftersom bara 39,5 % av alla vuxna deltar i utbildning varje år([4]). Trots dessa utmaningar finns det möjligheter genom en betydande sysselsättningstillväxt som förväntas i den gröna och den digitala sektorn, där det beräknas att 3,5 miljoner nya arbetstillfällen kommer att skapas([5]). Det finns också en stor outnyttjad potential bland underrepresenterade grupper såsom kvinnor, unga som varken arbetar eller studerar, lågutbildade arbetstagare, äldre arbetstagare och personer med funktionsnedsättning.

I denna rapport ges en översikt över genomförandet och resultaten av kompetensåret, i enlighet med artikel 7 i beslut (EU) 2023/936 (*beslutet om kompetensåret*). Denna rapport åtföljs av ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar med ytterligare information om genomförande, resultat och framtida åtgärder inom ramen för kompetensåret.

2. Politiska resultat och nya idéer

Det övergripande målet för kompetensåret var att **främja en positiv inställning till kompetenshöjning och omskolning**. För att uppnå detta syftade kompetensåret till att främja investeringar, stärka kompetensens relevans genom samarbete, matcha människor med möjligheter och locka talanger.

Kompetensåret omfattade en **årslång övergripande politisk diskussion** med berörda aktörer om kompetens och kompetenspolitik. Debatten visade att **de europeiska länderna står inför mycket likartade utmaningar** till följd av den snabba tekniska utvecklingen, en åldrande befolkning och minskande arbetskraft i EU, i kombination med ett behov av resilienta industriella ekosystem och leveranskedjor. Det finns en bred samsyn om att denna utveckling förstärker **behovet av en mer kvalificerad arbetskraft i Europa** som kan svara på de snabba förändringarna i kompetensbehov.

2.1 Kompetens för att stärka Europas konkurrenskraft

Under den årslånga diskussionen framhölls att kompetens är en **strategisk tillgång för Europas produktivitet och en viktig övergripande möjliggörande faktor som utgör en grund för konkurrenskraften** inom alla ekonomiska sektorer, bland annat för den gröna och den digitala omställningen, vilket återspeglas i konkurrenskraftskompassen för EU([6]). Detta budskap upprepades

([1]) Eurobarometer.
([2]) Handlingsplan.
([3]) Digital kompetens.
([4]) Politiskt sammanhang – Utbildning – Eurostat.
([5]) COM(2023) 652.
([6]) COM(2025) 30.

kontinuerligt under kompetensåret och skapade en drivkraft för att integrera kompetens inom en rad olika politikområden genom **över 190 nya initiativ**([7]) som genomfördes med hjälp av ett starkt samarbete mellan EU:s institutioner.

Kompetensåret ledde till att kompetens hamnade högt upp på EU:s politiska agenda. Kompetens fanns med i alla utom ett av de initiativ som lades fram i kommissionens arbetsprogram 2024([8]) och de politiska riktlinjerna för kommissionens mandat för 2024–2029.

Att **kompetens är en övergripande fråga** bekräftades på ministernivå genom rådets (konkurrenskraft) antagande av slutsatserna om en konkurrenskraftig europeisk industri som motor för vår gröna, digitala och motståndskraftiga framtid och en inre marknad till gagn för alla i maj 2024.

Under kompetensåret framhöll berörda aktörer det akuta behovet av ökad **kompetens för den gröna och den digitala omställningen**. Kommissionen lade fram **industriplanen för den gröna given** och antog förordningen om nettonollindustrin, som föreskriver lanseringen av **nettonollindustriakademier** för höja kompetensen hos och omskola arbetstagare inom strategisk teknik såsom batterier, solenergi, vätgas, råvaror och vindenergi. Varje akademi har som målsättning att fortbilda och omskola 100 000 arbetstagare inom tre år efter lanseringen.

Tillkännagivandet av kompetensåret banade väg för antagandet av ett **paket för digital kompetens och utbildning** i april 2023. I detta ingick förslag till **rådets rekommendationer** om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik utbildning och om att förbättra utbudet av digitala färdigheter i utbildningen, som antogs av rådet i november 2023. Akademier för digital kompetens inrättades som en del av kompetensåret för att bättre samordna tillhandahållandet av utbildning inom cybersäkerhet, högpresterande datorsystem och halvledare.

Kompetenspakten, som är nära kopplad till EU:s industristrategi, har bidragit till att fortbilda och omskola arbetstagare i hela Europa för att tillgodose industrins växande behov. Pakten utvidgades till att omfatta 20 storskaliga partnerskap inom 14 industriekosystem. Sedan 2022 har den bidragit till att utbilda 3,5 miljoner människor och har gjort utfästelser att fortbilda och omskola 25 miljoner fram till 2030.

Flera andra initiativ **främjade sektorsspecifik kompetens**. Genom översynen av direktiven om förnybar energi och energieffektivitet har stödet för certifierad kompetens inom **ren energi** utökats. Initiativet BUILD UP Skills höjde kompetensen hos yrkesverksamma för att förbättra byggnaders **energieffektivitet** i 15 medlemsstater. För att öka antalet **IKT-specialister** finansierar programmet för ett digitalt Europa specialistutbildningar. **Programmet EU för hälsa** tillhandahåller utbildningar för hälso- och sjukvårdspersonal med inriktning på digital kompetens. **ComPAct** ger stöd för att höja kompetensen inom offentliga förvaltningar i EU. Kompetens var ett viktigt fokusområde för **EU:s 44 branschvisa dialogkommittéer**, som genomförde åtgärder, gjorde uttalanden eller diskuterade branschernas mer övergripande behov av kompetensutveckling för att hantera förändringarna inom olika branscher.

På grund av dess centrala betydelse för att hantera arbetskrafts- och kompetensbristen och som drivkraft för den gröna och den digitala omställningen, stärktes **yrkesutbildningen** genom ansökningsomgångar inom Erasmus+ 2023 och 2024. Ansökningsomgångarna var inriktade på yrkesutbildningens

([7]) EU-lagstiftning och andra åtgärder, ansökningsomgångar, evenemang, projekt och publikationer.
([8]) Jämfört med hälften 2022 och 2023.

attraktionskraft, omskolning av arbetstagare, kvinnor inom grön teknik, mikromeriter och arbetsmarknadsregister.

2.2 Investering i kompetens

Under kompetensåret framkom en gemensam syn på **kompetens som en viktig förutsättning för tillväxt** som stärker individers egenmakt och ökar företagens produktivitet. EU investerar över **150 miljarder euro** i utbildning och kompetens([9]). **EU:s investeringar i kompetens förväntas öka sysselsättningen och bruttonationalprodukten** (BNP). En ökning av investeringarna i unga arbetstagares kompetens med 0,1 procentenheter kan på lång sikt öka den totala sysselsättningen med 0,25 % och BNP med omkring 0,18 %, vilket överstiger den initiala investeringen([10]).

Kompetensåret gav upphov till reflektioner om **hur finansiering investeras i kompetens**, och det konstaterades att **kompetens bör ses som en investering snarare än en kostnad**. I dessa diskussioner var strategier för att maximera **effekten av kompetensinvesteringar** central. För att få en bättre förståelse av vilken roll kompetensinvesteringar spelar som drivkraft för produktiviteten fanns det en samsyn om att det behövs en **bättre kostnadsbaserad mätning** av deras effekter([11]). Även **förbättrad tillgång till finansiering**, framför allt för små och medelstora företag, uppmärksammades. I maj 2023 visade en Flash Eurobarometer-undersökning att små och medelstora företag i hög grad påverkas av kompetensbrist, och underströk behovet av riktat stöd. Efter denna antogs i september 2023 stödpaket för små och medelstora företag.

Det bekräftades också att EU-finansiering fungerar som en **katalysator** som lockar andra finansieringskällor och underlättar testning av nya, innovativa metoder för att finansiera kompetensutveckling, däribland offentlig-privata partnerskap. Under hela kompetensåret fortsatte **offentlig-privata partnerskap** såsom kompetenspakten, Blueprint-allianser, kompetenscentrum för yrkesutbildning och kompetensakademier att främja **gemensamma investeringar i kompetensutveckling**. 15 nya **kompetenscentrum för yrkesutbildning** inrättades under 2024, och **den europeiska alliansen för lärlingsutbildning** växte kraftigt, med över 450 utfästelser, 40 nationella åtaganden och 2,5 miljoner erbjudanden om lärlingsplatser.

2.3 Gemensamma åtgärder för kompetens

Debatten under kompetensåret visade på komplexiteten i kompetensstyrning och behovet av **effektiv samordning och effektivt samarbete mellan industri, arbetsmarknad, utbildning och andra politikområden**.

Kompetensåret främjade samarbete på olika nivåer([12]). **Nationella samordnare** spelade en viktig roll på nationell nivå för att främja **myndighetsövergripande strategier** för kompetensstyrning. **Ny eller förbättrad styrning och intressentorgan inrättades** i flera länder([13]). Kompetensåret underlättade ett

([9]) Inom ramen för Europeiska socialfonden+, faciliteten för återhämtning och resiliens, Erasmus+, InvestEU, Fonden för en rättvis omställning, Europeiska regionala utvecklingsfonden, programmet för ett digitalt Europa och andra fonder – se arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar.
([10]) 2024 års rapport om sysselsättning och social utveckling i Europa.
([11]) I en vägledning ges en ram för satelliträkenskaper för utgifter inom utbildning.
([12]) 76 % av uppgiftslämnarna i den undersökning som genomfördes efter kompetensåret instämde i att kompetensåret hade stärkt samarbetet.
([13]) Danmark, Irland, Spanien, Frankrike, Cypern, Malta, Österrike, Polen, Slovakien och Finland.

närmare samarbete mellan länder, och exempelvis undertecknade Grekland och Cypern([14]) ett samförståndsavtal. Det gemensamma uttalandet från de nationella samordnarna för kompetensåret är ett strakt bevis på de nationella samordnarnas åtagande att fortsätta sitt nära samarbete kring kompetensfrågor för att se till att den drivkraft som kompetensåret gav upphov till upprätthålls och byggs vidare på i framtiden.

Kompetensåret belyste också den centrala roll som **social dialog** spelar för kompetensutveckling och för att underlätta för arbetstagare och företag att klara av den gröna och den digitala omställningen([15]). På initiativ av det spanska ordförandeskapet undertecknades trepartsförklaringen från Barcelona av ordförandeskapen för Europeiska unionens råd([16]), kommissionen och arbetsmarknadens parter i EU([17]) den 19 oktober 2023 för att främja trepartssamarbete i genomförandet av kompetensåret och möjliggöra mer övergripande kompetensutveckling. **Trepartssamarbete** var också centralt i många länders genomförande av kompetensåret([18]).

I samtalen med arbetsmarknadens parter och andra berörda aktörer betonades att åtgärder behövdes för att ta itu med **de mer övergripande orsakerna till arbetskrafts- och kompetensbrist**, såsom dåliga arbetsvillkor inom vissa sektorer, dålig personalförvaltning([19]) eller brist på barnomsorg till överkomliga priser. Efter Val Duchesse-toppmötet för arbetsmarknadens parter lade kommissionen i mars 2024 fram **en handlingsplan för att för att ta itu med bristen på arbetskraft och kompetens**, som utarbetades i samråd med arbetsmarknadens parter i EU. Kommissionen lade också fram ett förslag till ett direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter och ett förslag om revidering av rådets rekommendation från 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram för att ta itu med frågor om kvalitet och inkludering.

Berörda aktörer framhöll även behovet av att **bättre förutse kompetensbehoven** och betonade att **lokala och sektorsspecifika strategier**, liksom ett starkt samarbete med berörda parter, är avgörande för att säkerställa att **kompetensbevakningen** är relevant och användbar. Inom ramen för **Europass** lanserade kommissionen verktyget Arbetsmarknadstrender under kompetensåret och offentliggjorde en ny version av den europeiska klassificeringen av färdigheter, kvalifikationer och yrken och den europeiska kompetensramen för cybersäkerhet. ResearchComp, den europeiska kompetensramen för forskare, lanserades i juli 2023. Flera länder arbetade under kompetensåret med kompetensbevakning([20]).

Kommissionen lade i samarbete med Regionkommittén stor vikt vid **lokala strategier** för kompetensutveckling([21]). I januari 2023 antogs **meddelandet om att utnyttja talangen i Europas regioner**. För att hjälpa regioner att locka, utbilda och behålla talanger lanserade kommissionen även **mekanismen för talangsatsningar** och **plattformen ”Harnessing Talent”**.

Kompetensåret väckte intresse internationellt och lyfte fram gemensamma utmaningar och behovet av internationellt samarbete. Europeiska kommissionen har intagit en framträdande roll när det gäller att

([14]) Greklands offentliga arbetsförmedling och Cyperns myndighet för utveckling av mänskliga resurser.
([15]) Yttrande.
([16]) Belgien, Spanien, Sverige.
([17]) EFS, Business Europe, SGI Europe och SMEunited.
([18]) Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Irland, Lettland, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Slovenien, Spanien, Tyskland, Ukraina och Österrike.
([19]) 2024 års rapport om sysselsättning och social utveckling i Europa.
([20]) Bulgarien, Tyskland, Estland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Litauen, Luxemburg, Österrike, Portugal, Slovenien.
([21]) Resolution.

främja utbildning och kompetens i EU:s yttre förbindelser. Dessa områden är viktiga investeringsprioriteringar inom ramen för EU:s Global Gateway-strategi. Kompetensåret presenterades vid högnivåevenemang såsom COP28 och inspirerade Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) att lansera ett kompetensår 2025. Handels- och teknikrådets arbetsgrupp för talanger och tillväxt uppmuntrade samarbete mellan EU och Förenta staterna om kompetens för ekonomisk tillväxt, och lade fram ett gemensamt slututtalande. Flera internationella organisationer, såsom Internationella arbetsorganisationen (ILO), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco) och WorldSkills, deltog aktivt under kompetensåret.

2.4 Stärka individers egenmakt

Att stärka individers egenmakt genom att **främja en positiv inställning till kompetenshöjning och omskolning** stod i centrum för kompetensåret, för att göra det möjligt för alla att förverkliga sin fulla potential på arbetsmarknaden och i samhället.

Omkring 14 medlemsstater([22]) började använda EU-medel för att utveckla och genomföra **individuella utbildningskonton**. Individuella utbildningskonton kan bidra till att omsätta rätten till utbildning i praktiken.

Yrkesutbildning framstod som en annan central fråga. Berörda aktörer betonade konsekvent behovet att öka yrkesutbildningens attraktionskraft, kvalitet och erkännande.

Under hela kompetensåret framhöll berörda aktörer att egenmakt ökar **motivationen** och förbättrar **tillgången till utbildning med god kvalitet** på och utanför arbetsplatsen. Utöver yrkesspecifik kompetens ansågs det viktigt att förse individer med **digital kompetens, generella färdigheter och livskunskaper**, såsom motståndskraft, kritiskt tänkande, finansiell kompetens, mediekompetens och demokratisk kompetens. Detta är särskilt relevant mot bakgrund av den geopolitiska utvecklingen, klimatutvecklingen och ökningen av AI-genererat innehåll och informationsmanipulation. Rådet godkände slutsatserna om finansiell kompetens i maj 2024. Det brådskande behovet av investeringar i **grundläggande färdigheter** betonades([23]).

Ett återkommande tema under kompetensåret var att **ingen ska lämnas utanför** och att det därför behövs **skräddarsydda lösningar** och skräddarsydd vägledning för att stödja enskilda individer. Diskussionerna under kompetensåret visade på brister i tillhandahållandet av vägledning, även om de också lyfte fram goda exempel i flera länder([24]).

Olika initiativ inriktades på kvinnor, unga som varken arbetar eller studerar, personer med funktionsnedsättning och personer från mindre gynnade förhållanden. I dessa ingick i) kommissionens inbjudan att lämna förslag om sociala innovationer för kompetensutveckling för utsatta unga, ii) Alma-initiativet (”Aim, Learn, Master, Achieve”), som hjälper över 800 utsatta unga som varken arbetar eller

([22]) Frankrike och Litauen fokuserade på ytterligare förbättringar av systemen med individuella utbildningskonton. Belgien, Tjeckien, Tyskland, Grekland, Spanien, Kroatien, Cypern, Lettland, Ungern, Polen, Rumänien och Slovakien håller på att utveckla dem.
([23]) I 2022 års Pisaundersökning varnades om en försämring av grundläggande färdigheter.
([24]) Belgien (Flandern), Frankrike, Kroatien, Litauen, Luxemburg, Malta, Slovenien, Spanien och Ukraina.

studerar att komma tillbaka till arbetsmarknaden eller hitta utbildningsmöjligheter, och iii) ungdomsledda projekt inom ramen för programmet Youth4OutermostRegions.

I ett sammanhang där ökad produktivitet är avgörande för EU:s framtid **bör alla färdigheter värderas** på arbetsmarknaderna. Kompetensåret satte fokus på **kompetensbaserade strategier** för rekrytering och personalutveckling (även kallade **strategier där kompetens sätts i högsätet**) som en möjlighet för arbetsgivare att utnyttja en bredare talangreserv och för människor att förverkliga sin potential. Dessa strategier kan kompletteras med möjligheter till **kompetensvalidering** för att synliggöra icke-formellt och informellt lärande.

Berörda aktörer erkände värdet av **digitala utbildningsintyg och mikromeriter** som stöd för dessa insatser och för att hjälpa individer i deras karriärer i ett bredare perspektiv. I utvärderingarna i mars 2024 av **rekommendationen om den europeiska referensramen för kvalifikationer** och **Europass-beslutet**([25]) bekräftades att initiativen förbättrar tydligheten i och den gemensamma förståelsen av, liksom förtroendet för, kvalifikationer och färdigheter.

2.5 Locka talanger

I kompetensårets diskussioner erinrades också om att EU:s konkurrenskraft påverkas av EU:s förmåga att **locka till sig globala talanger**, och detta ledde till diskussioner om hur man kan i) underlätta erkännande av kvalifikationer och validering av kompetens som förvärvats utomlands, ii) minska överregleringen av yrken på nationell nivå och administrativa bördor, iii) skapa lämpliga förutsättningar för att rekrytera och behålla talanger från tredjeländer i bristyrken, och iv) stärka partnerskapen med tredjeländer för att skapa ömsesidigt fördelaktiga möjligheter till rörlighet för arbetskraft och skapa lagliga vägar.

För att göra EU mer attraktivt för utländska talanger och förenkla rörligheten inom EU antog kommissionen i november 2023 paketet om rörlighet för kompetens och talanger, som innehöll ett övergripande meddelande om rörlighet för kompetens och talanger med ett förslag till en förordning om att inrätta EU:s talangreserv samt en rekommendation från kommissionen om erkännande av tredjelandsmedborgares kvalifikationer. Dessa banade väg för antagandet av rådets rekommendation *Europa på väg* om möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla den 13 maj 2024. Talangpartnerskapen med Marocko, Tunisien, Egypten, Pakistan och Bangladesh stärktes också för att främja ömsesidigt fördelaktig internationell rörlighet och kompetensutveckling mellan EU och partnerländerna.

3. Genomförande

Kompetensåret var en diskussion som fördes i många olika former – en kommunikationskampanj, tusentals evenemang och många olika möjligheter till engagemang för berörda aktörer och medborgare i hela Europa([26]).

3.1 Styrning

([25]) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2018/646 av den 18 april 2018 om en gemensam ram för tillhandahållande av bättre tjänster för kompetens och kvalifikationer (Europass).
([26]) I förslaget till beslutet om kompetensåret angavs antalet evenemang som en nyckelprestationsindikator. Ytterligare nyckelprestationsindikatorer fastställdes i kompetensårets kommunikationsstrategi.

Kompetensåret var en interinstitutionell insats på EU-nivå från kommissionen och dess byråer, Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK).

Generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering ledde genomförandet, i nära samarbete med kommissionens övriga avdelningar.

Kompetensåret genomfördes på ett decentraliserat och samarbetsinriktat sätt. Totalt 38 länder, däribland EU:s samtliga medlemsstater, utsåg en nationell samordnare. De nationella samordnarna spelade en nyckelroll.

3.2 Resurser

De resurser som anslogs användes för kommunikationskampanjen (6,75 miljoner euro), anordnande av flaggskeppsevenemang, möten med nationella samordnare och experter (0,935 miljoner euro) samt relevanta studier (0,106 miljoner euro).

3.3 Kommunikationskampanj

Kommissionen anordnade en kommunikationskampanj på EU-nivå med inriktning på arbetsgivare (främst små och medelstora företag), yrkesverksamma, arbetssökande, unga som varken arbetar eller studerar, beslutsfattare, berörda aktörer och utbildningsanordnare.

I det omfattande kommunikationsmaterial som gjordes tillgängligt för alla EU:s medlemsstater på deras respektive språk ingick en visuell identitet, en interinstitutionell **webbplats** och en kommunikationsverktygslåda med färdiga reklammaterial, presentationer och material för sociala medier. **Hashtaggen #EuropeanYearOfSkills** marknadsfördes och användes över 14 000 gånger([27])

Berörda aktörer var viktiga informationsspridare. Deras nästan 7 000 inlägg hade 61 miljoner visningar, vilket tyder på att kompetensåret väckte debatt.

För att främja kompetensutveckling och omskolning presenterade projektet ”Real People, Real Skills” 200 personliga berättelser från 30 länder tillsammans med en YouTube-video.

([27]) 14 200 användningar från den 9 maj 2023 till den 8 maj 2024.

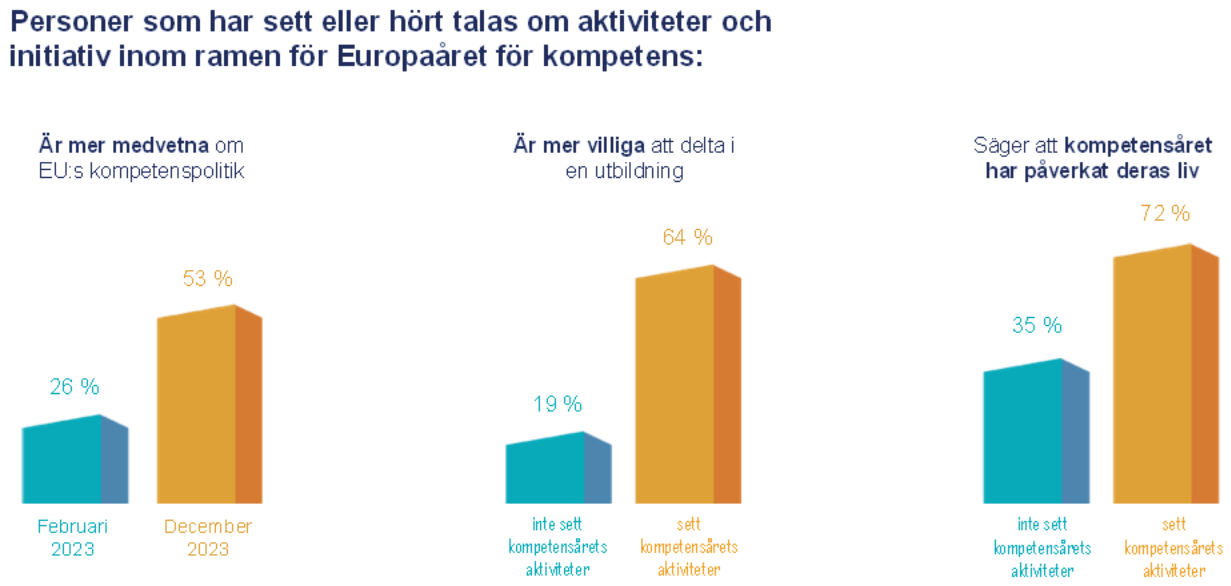
”Real People, Real Skills”-projektets video

Kommunikationsinsatser på olika nivåer gav följande resultat:

		I miljoner
	Tittare som nåddes av tv-reklam i fem länder([28])	**41**
	Sammanlagd räckvidd för betald reklam i sociala medier, som omfattade Facebook (58 miljoner), Instagram (10,2 miljoner) och LinkedIn (860 000)	**69**
	Sidvisningar på kampanjwebbplatsen	**3,6**
	Visningar av kampanjvideo på YouTube	**69**
	Visningar av video på spelplattformen Twitch	**21,4**
	Läsare som nåddes genom 64 nationella mediepartnerskap	**10,1**
	Personer som nåddes genom 32 betalda influerare på sociala medier	**3,01**

([28]) Bulgarien, Grekland, Spanien, Italien och Rumänien identifierades som de länder där det fanns störst kommunikationsbehov.

	Personer som exponerades för utomhusreklam i Bryssel, inkl. flygplats	**4**

Resultat från medborgarundersökning

3.4 Evenemang

Under kompetensåret hölls **över 2 100 evenemang i 42 länder**, däribland EU:s samtliga medlemsstater. Dessa visade på det stora engagemang som lagts ner för att främja kompetens i olika sammanhang. De organiserades av EU-institutioner, byråer, nätverk, nationella myndigheter, berörda aktörer och medborgare.

I centrum för kompetensårets aktiviteter stod **sex flaggskeppsevenemang**, som vart och ett fokuserade på viktiga målgrupper och mål. I dessa ingick

- invigningen av Europaåret för kompetens den 9 maj 2023, med 7 300 visningar,
- konferensen ”Making Skills Count” den 8–9 juni 2023, med 1 300 deltagare,
- Europeiska veckan för yrkeskompetens den 23–27 oktober 2023, med 500 nationella och regionala evenemang,
- Europeiska forumet för sysselsättning och sociala rättigheter den 16–17 november 2023, med 2 200 deltagare,
- evenemanget ”Meet the Champions of Excellence”, som organiserades tillsammans med EESK den 23 februari 2024, med 800 deltagare, och
- evenemanget ”The European Year of Skills – What Comes Next?” den 30 april 2024, med 1 400 deltagare.

En serie med **fem expertmöten** hölls, som omfattade strategiska diskussioner om kompetensfinansiering, kompetensbevakning, strategier där kompetens sätts i högsätet, kompetens på regional nivå (anordnat

tillsammans med Regionkommittén) och en undersökning av framtiden för ett kompetent Europa genom en framsynsövning([29]).

Betydelsen av kompetens i alla ekonomiska sektorer lyftes också fram i 2023–2024 års upplagor av EU:s gröna vecka, EU-veckan för hållbar energi, EU:s kodvecka, det europeiska migrationsforumet, Europeiska veckan för regioner och städer, det europeiska ungdomsevenemanget, Europeiska ungdomsveckan samt i en konferens om kompetensutveckling genom reformer.

Dessa insatser förstärktes av andra EU-institutioner och EU-byråer. **Europaparlamentet** samarbetade med fem **EU-byråer** i anordnandet av evenemanget ”Skills, skills, skills!” den 20 september 2023. **Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning** (Cedefop) organiserade 14 evenemang och deltog i mer än 270 kompetensrelaterade evenemang, och **Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen** organiserade 144 evenemang. **Kommissionens representationer och delegationer** anordnade över 270 evenemang, möten med relevanta intressenter och kommunikationsinsatser på kompetensårets tema.

4. Framtida åtgärder avseende kompetens

Såsom Mario Draghi redogör för i sin rapport om EU:s framtida konkurrenskraft finns det ett stort behov av att fortsätta investera i EU-medborgarnas kompetens, både för att bidra till deras välstånd och för att säkerställa den europeiska ekonomins konkurrenskraft på global nivå.

Följande viktiga frågor framkom under kompetensårets diskussioner och kommer att ligga till grund för framtida åtgärder avseende kompetens:

Den 18 juli 2024 lade kommissionens ordförande Ursula von der Leyen fram de politiska riktlinjerna för kommissionens mandatperiod 2024–2029 för Europaparlamentet. Hon betonade att

([29]) Mer information finns i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar.

EU behöver en radikal förändring av ambitionsnivå och insatser – för alla kompetensnivåer och för alla typer av utbildning.

Ursula von der Leyen

Den 5 mars 2025 antog kommissionen **kompetensunionen** – en ny övergripande vision där utbildnings- och sysselsättningspolitiken tillsammans ställs i centrum för att öka EU:s konkurrenskraft. Den syftar till att ge vår befolkning möjlighet att bygga en solid grundkompetens och att delta i livslång fortbildning och omskolning för att kunna leva ett tillfredsställande liv. Detta kommer att stärka företagens konkurrenskraft genom att de får hjälp att hitta den kompetens de behöver för att skapa hållbar tillväxt och arbetstillfällen av hög kvalitet. Ett annat mål är att se till att färdigheter och kvalifikationer är transparenta och tillförlitliga och att de erkänns i hela EU oavsett var de förvärvas.

5. Slutsats

Kompetensåret främjade på ett framgångsrikt sätt en positiv inställning till kompetenshöjning och omskolning i hela Europa([30]) och på nationell och regional nivå([31]). Fler européer känner till kompetenspolitiken([32]) och är villiga att utbilda sig([33]).

Den årslånga diskussionen om kompetens bekräftade tydligt vikten av en kultur av livslångt lärande och reformera kompetenssystemen. Detta kräver en strategisk vision som stöds av ett långsiktigt politiskt engagemang, robusta myndighetsövergripande strategier, ett starkt engagemang från berörda aktörer och tillräcklig finansiering.

Även om de berörda aktörerna bekräftar att kompetensåret utgör en viktig startpunkt efterlyser man tydligt att drivkraften upprätthålls, mot bakgrund av behovet av ett permanent förändrat tänkesätt.

Om man blickar framåt kommer kommissionen att bygga vidare på resultaten från kompetensåret för att påskynda genomförandet av initiativ som syftar till att åtgärda kompetensbrister och inleda en ny era av kontinuerlig fortbildning och omskolning, så att en kompetensunion kan inrättas till stöd för EU:s konkurrenskraft och beredskap. Kommissionen kommer att ha ett nära samarbete med medlemsstaterna, partnerländer, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och andra berörda parter. Även om kompetensåret har avslutats kommer arbetet med att främja kompetensutveckling, göra den europeiska arbetsmarknaden mer motståndskraftig och hjälpa människor att leva ett rikt och tillfredsställande liv att fortsätta.

([30]) Undersökning riktad till berörda aktörer i juni 2024 (747 uppgiftslämnare): 84 % instämde.
([31]) Undersökning riktad till nationell samordnare i juni 2024 (33 uppgiftslämnare): 31 instämde.
([32]) Undersökning riktad till berörda aktörer i juni 2024: 91 % av uppgiftslämnarna ansåg att kompetensåret skapade ökad medvetenhet om kompetensutveckling. Medborgarundersökning i december 2023: 53 % känner till EU:s kompetenspolitik jämfört med 26 % före kompetensåret.
([33]) Medborgarundersökning i december 2023: 64 % av de som nåddes av kampanjen var mer villiga att delta i en utbildning.